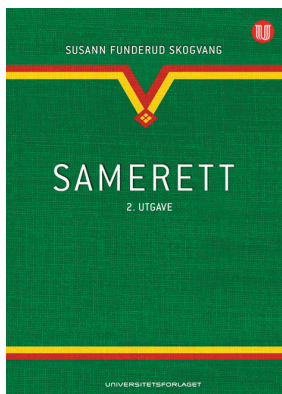

Bokomtale

Ny utgave av *Samerett*

Boka *Samerett* er som tittelen signaliserer, en juridisk fagbok, og første utgaven har siden 2001 vært pensum i faget samerett ved jusstudiet ved Universitetet i Tromsø. Med utgivelsen av andre utgave, kan det sies at boka eta-

blerer seg som et standardverk i faget. Det har vært en omfattende faglig utvikling siden første utgave ble utgitt, og den nye boka gir en god oversikt over denne utviklingen. Her kan det bl.a. vises til omtalen av Finnmarksloven, hvor bl.a. lovens vern av samisk kultur drøftes. I tillegg til en generell oppdatering av innholdet i første utgave, er boka oppdatert med nytt regelverk og ny rettspraksis. Forfatteren har endog nådd å få med seg en omtale av Samerettsutvalget IIs lovforslag for de samiske områdene sør for Finnmark. Videre er det i denne utgaven lagt større vekt på samisk rett og da særlige de metodespørsmål som reises innen sameret-

ten. Det er en uttalt målsetting med boken at leserne skal lære seg en metode for å løse samerettslige problemstillinger.

Boken er delt inn i fire deler. Del I består av en innledende del hvor forfatteren plasserer sameretten som fag i forhold til andre rettsdisipliner. Videre drøftes fagets historie og begrunnelse, samt forhold som oppstår som følge av at samene er ett folk bosatt i fire stater. I del I finner vi også metodekapittel. Del II omhandler samisk rett. Med samisk rett sikter forfatteren til samiske sedvaner og rettsoppfatninger. Her drøftes samisk rett i møte med det norske rettssystemet. Forfatteren søker videre å tegne et bilde av den samiske retten gjennom eksempler og rettspraksis, og hun klarer langt på vei å vise at det eksisterer en egen samisk rettskultur med egne rettssedvaner.

Del III omhandler de folkerettslige bestemmelsene som er av særlig betydning for samene, altså den internasjonale urfolksretten. ILO konvensjon nr. 169 om urfolk og stammefolk i selvstendige stater og FN-konvensjonen om sivile og politiske rettigheter, gis her bred plass. Dette gjelder særlig i spørsmålet om urfolks rett til å få anerkjent eiendoms- og bruksrettigheter i deres tradisjonelle områder. Også urfolkserklaringen, konvensjonen om biologisk mangfold og konsultasjonsavtalen gjennomgås.

Del IV omhandler de nasjonale rettsreglene av størst betydning. Her kan nevnes sameparagrafen i Grunnloven § 110a, regler om Sametinget, lovgivning om samisk språk, retten til opplæring i og på samisk, og ikke minst kapitlet om retten til naturressursene i Sápmi, som omhandler reglene for erverv av bruks- og eierrettigheter, rettshistoriske forhold i de samiske områdene, samt finnmarksloven. Reindriftrretten er også viet et eget omfattende kapittel, mens de sjøsamiske rettighetene har fått et mindre avslutningskapittel.

Selv om dette ikke er en ny bok, men en ny utgave, er det en svært utvidet og revidert utgave. Den er blitt bortimot 1/3 flere sider enn førsteutgaven, samtidig som også formatet er blitt større. Men viktigst er det kanskje at boka omfavner et langt større fagområde enn 2001-utgaven. Dette skyldes at vi har å

gjøre med et fag i rask utvikling. Men ikke bare det; – det skyldes også at vi har å gjøre med en forfatter som i denne boka i langt større grad synes å få fram de kunnskapene hun sitter på.

Boka vil være et viktig bidrag til å styrke samerettens plass i masterstudiet i rettsvitenskap. Første utgave har allerede bidratt til at UiT har utdannet jurister med en egen fagprofil hvor sameretten er et bærende element. Den har også bidratt til at flere masterstudenter har valgt å skrive masteroppgave innen samerett. Boka retter seg også mot advokater, dommere og andre som arbeider med, eller har interesse for, samerettslige spørsmål. Vi må vel her også kunne anta at den vil ha interesse Finnmarkskommisjonen og de som måtte bli engasjer i dets utredningsarbeid.

Etter mitt skjønn er boka også svært aktuell for jordskiftedommere og andre jordskifte kandidater. Deler av boka kunne med fordel også vært pensum i jordskiftestudiet på Ås. Jeg tenker ikke bare på kapitlene om retten til naturressursene i de samiske områdene og reindriftrretten, men også de folkerettslige bestemmelsene som ivaretar urfolks landrettigheter og det materielle grunnlaget for urfolks kultur. Likeledes kapitlet om samisk rett.

Boka bygger opp en begrepsstruktur og kunnskapsbase for sameretten. Den er også utformet slik at den skal kunne tjene som et nyttig oversikts- og oppslagsverk, og det kan i den sammenheng nevnes at den har hensiktsmessige stikkord-, lov- og domsregister. Bokas eksistens vil bidra gjøre at det blir vanskeligere å overse sameretten som fag, og for de som jobber med samerett vil den bidra til å gjøre det enklere å reise og å drøfte samerettslige spørsmål.

Av Øyvind Ravna

Samerett

Susann Funderud Skogvang
2. utg., Universitetsforlaget, Oslo 2009
332 sider, pris kr. 449,-
ISBN: 978-82-15-01340-4